

Kretsmøter Innlandet våren 2017

Frammøte:

2017	Totalt 630	73 kvinner og 557 menn, oppmøte%: 18,3
2016	Totalt 648,	73 kvinner og 575 menn, oppmøte%: 18,5
2015	Totalt 627,	66 kvinner og 561 menn, oppmøte%: 18,4
2014	Totalt 740,	78 kvinner og 662 menn, oppmøte%: 21,9
2013	Totalt 680,	78 kvinner og 602 menn, oppmøte%: 21,4

(Krets 127 -Glåmdalen med fra 2014)

Generelt

Det er i region Innlandet gjennomført 20 møter, hvorav ett dagmøte, øvrige som kveldsmøter. I Valdres ble møtet for krets 140 og 141 gjennomført som fellesmøte, med godt oppmøte. Både god markedsføring i forkant gjennom presse, samt styreleders tilstedeværelse bidro til dette.

Fordi alle møtene måtte gjennomføres på to uker, ble det ikke mulig å dekke alle møtene med representanter fra konsernstyret og/eller konsernledelsen tilstede. Ledende tillitsvalgte i regionen, samt fabrikkdirektører bidro likevel til at også disse møtene ble gode. Representanter fra medlemsavdelingen har deltatt på alle møtene, og på flere av møtene har også transportører vært tilstede.

Fra foredragsholdere meldes det om gode, men forholdsvis rolige møter med engasjement og gode innspill/spørsmål.

*Engasjementet rundt **årsmelding/regnskap** har i hovedsak vært rettet mot tilbakeholdte tilleggsytelser i 2016 sammenholdt mot forslag til etterbetaling. Det stilles også spørsmål om hvor stort etterbetalingsfond styret anser som hensiktsmessig. For øvrig etterspørres sluttstatus for Hærlandutbygging, mål for Norfersk og sluttkalkyle for flytting av storfeslakting fra Tønsberg.*

*Under **Drifts- og markedsorienteringer** er mye fokus rettet mot markedssituasjonen for lammekjøtt, kamp om markedsadgang for merkevarene i sluttmarkedet, Norturas satsing på vegetarmarked mottas stort sett positivt.*

*Sak om **forslag til vedtektsendringer** er sendt ut sammen med innkalling til møtene og er omfattende. Det er likevel ikke mange tilbakemeldinger fra kretsmøtene i denne saken. Det er ikke oppfattet sterk motstand mot noen av endringsforslagene.*

*Under **åpen post/lokale saker** er det særlig livdyrformidlingen som opptar medlemmene. Det dreier seg om både tilgjengelighet, tilbakemeldinger om status og oppgjør/avregningstid. Inngåelse av nye transportøravtaler har vært nevnt i enkelte kretser, og det er generelt stort engasjement om både faglige så vel som driftsmessige forhold.*

På de neste sidene følger et utvalg spørsmål og kommentarer som er mer eller mindre direkte sakset fra protokollene til møtene. Dette vil også bli fulgt opp videre av både Arbeidsutvalget og de ansvarlige i regionens administrasjon. Det aller meste er svart ut i møtene, men i saker som står ubesvart vil det bli gitt direkte tilbakemelding til berørte med informasjon til kretsleder.

Årsmelding/Regnskap

- Flere kommentarer til etterbetaling. Flere bemerket hvordan dette ble kommunisert i starten av året. Det var beregnet å få igjen det som var tilbakeholdt + mer i etterbetaling. Regnskapet oppfattes misvisende. (Utsagn: Nortura har holdt igjen pengene. Resultatet er 70 mill dårligere enn det dere sier, jeg har fått 18000 mindre i tilleggssytelser enn i 2015)
- Hva er målet for egenkapital andel? Hvorfor ikke mål å øke egenkapitalen enda mer?
- Hvor stort ønsker styret at etterbetalingsfondet skal bli?
- Tallet på innsparte indirekte stillinger i 2016. Hva ble resultatet på dette sett i forhold til målet for 2016 (ikke svart på) Johannes Alm.
- Hvordan går det med Norfersk?
- Hva ble resultatet på sprekken på Hærland?
- Spørsmål om hvorfor nettofinanskostnader og kortsiktig gjeld har økt, når renta har vært såpass lav i 2016?
- Hva tjener selskapet på å avvikle Lillehammer anlegget?

IT -Matiq

- Spørsmål om Matiq er ute. Redegjørelse rundt NOVA
- Innvendinger mot avgjørelsen om å flytting av IT-løsningen vår til Indisk underleverandør
- Stor skepsis fra produsent ang. Nova prosjektet. Kritisk til å ikke bruke norske løsninger, påstår det finnes like god kompetanse på område i Norge. Hvorfor "outsource" dette til Indisk selskap?

Drifts- og markedsorienteringer:

Drift/marked generelt

- Når vil Hærland gå i pluss?
- Hva med Elverum?
- Er det jobbet noen mer med egen omsetningskanal for merkevarer og spesialiteter?
- Hva gjøres med anlegget på Lillehammer-stor frysekapasitet der – større enn på Rhg?
- Er betenkt i forhold til at vi taper marked på våre merkevarer. Er dette diskutert i styret. Hva tenker dere om dette framover?
- Er Nortura klar til å delta på en eiersiden i en butikkjeden hvis en av kjedene er på vei under?
- Spørsmål om budsjettfordeling og tildeling på Otta. (vedlikeholds- og investeringsbudsjett). Skal det investeres noe på Otta anlegget 2017?
- Medlemsretur på Otta generelt for dårlig. Dette gjelder utvalg, åpningstider, og lokaliteter. Ikke tilfredshet med inngangsparti, da dette benyttes også til uttak av retur-kjøtt og nisje-slakt.
- Det er stort ønske lokalt om å få opprettet sauelinje på Otta anlegget. Det blir argumentert på tilførsel og transporten på sau. Ber om at det må sees muligheter i ny E6 i Gudbrandsdalen der lass / returlass Otta- Rudshøgda kan benyttes med økonomisk vinning. Dette i tillegg til dyras beste og miljø hensyn

Kylling og egg

- Utnytte kapasiteten på Hærland,-Slakte 1400 grams kylling. Øke effektivitet og selge like mye.
- Bekymret for konkurranse i daggamle kylling, hå rugeri
- Stemmer det at konkurrenten betaler 0,70 øre mer enn Nortura på kylling, hva skal vi gjøre? Det er mer enn 0,7 øre, vi må utbetale så mye som er forsvarlig å kunne utbetale. Kyllingfilet har vært underpriset ut i fra butikken.
- Målvekt på kylling. Forhandle seg ut av fastpris på kyllingpakker. Får ikke betalt hvis det er mer kylling i pakken
- Mye på pris til produsenter på kylling og pris ut i butikkene.
- Førtdidsslakting av rugeegg hus. En kostnad, er det mulighet å gjøre det på andre måter, og bruke opsjonsavtale? Stor buffer i tomtid i hus og førtdidslakting
- Spørsmål om det blir importert kylling, og hvor mye? Ikke besvart (krets 133).

Gris

- Håndterbart overskudd på gris? Betaler mye i omsetningsmidler. Satt i gang mange nye slaktegris på Hedmarken. Må redusere purketallet! Hvorfor gir Nortura gass?? Ha bort «engangsputer»

Sau/lam

- Prisløypa på lam-notert at det er sterk misnøye med denne i fht. Produksjonsmuligheter
- Prisløype på lam – ønske om differensiering mellom distrikt i fht lamme- og sankedato, forutsetningene i regionene her ligger ikke til rette for å treffe kurven i nærheten av toppen. Differensiere fra sone 4? Ideallam uavhengig av tidspunkt? Fjerne grunntilskuddet? – produsenter holder lammene til de er tunge pga tilskudd
- Mange saueprodusenter som kanskje føler seg oversett i fht markedsføring (kun jul, påske og høst). Gjøres det noe for mer helårlig salg?
- Finner ikke lam i butikken- Kjeden sier at ikke Nortura har.
- Spørsmål på hva som er "proppen" på å få lammekjøtt ut i butikkene?
- Spørsmål om Nortura har selgere/ytre salgsapparat som før.
- Forslag om å etablere "Gilde konsept store". Sammenligner med Felleskjøpet.
- Kommentar om at Nortura gjør en for dårlig jobb i få lammekjøtt ut.
- Det er frykt for at vi er i ferd med å gi vekk vårt merkenavn. EMV er i ferd med å ta helt over.
- Produsenter som er misfornøyd med "krapp" prisløype på fjorårets sesong. Rekker ikke å levere på god pris i dette området av landet.
- Vil nedgang på nettonotering på sau være representativ for pris på lam neste høst?
- Hvis det blir ytterligere nedgang på pris, så hjelper det lite med etterbetaling nå.
- Det blir fremsatt konkrete eksempler på henvendelser til Askø, der tilgang på lammekjøtt er etterspurt.
- Finnes det reelle alternativ for å bli kvitt overskuddslager? For eksempel -. eksport.
- Oppfordring til Nortura om å styre årets lammevekter med prisløypa, slik at vi unngår -høye slaktevekter på lam seint på sesongen 2017.
- Ber Nortura belønne kvalitet på lam, og ikke kvantitet.

Storfesatsing

- Gode priser på føringdyr storfe, klarer slutteneheten å tjene penger?
- Hvorfor telledatoer, alt ligger jo i det ene eller andre systemet? siste unnskyldning er at en kan ikke skille ammeku og mjølkeku i Storferegisteret. Men Nortura pusher på for at dette skal være mulig, og alt kan hentes elektronisk etter behov.
- Produsent er uenig i endringer i leveransevilkår Norsk-kjøttfe avtale. Fremhever at det er knapt med tid for å fore frem okser til slakt på topp-pris, når du har sen kalving April/Mai, og benytter utmarksbeite på kalven. Fleste andre plasser i Norge er det vanlig med tidligere kalving.

Nye salgskanaler

- Nettbutikk bør ha større utvalg for medlemmer

Salg/Merkevare EMV

- Er Nortura for dårlig til å forhandle pris med matvarekjedene?
- Prisen på kjøtt har gått ned i løpet av årene, har prisen gått like mye ned på alle kjøttslagene? Konklusjonen er at her er det forskjeller og det blir konkurranse mellom kjøttslagene
- Kunne det stått navn på slakteri sammen med EFTA-nr på pakkene med Gilde-logo for enda mer bevisstgjøring av forbruker?
- Flytte nedgang i frysefradrag til før årsskifte? Ser «hyggeligere» ut for produsentene om lageret blir redusert før 31/12, mot i januar.
- Islandskvota – hvorfor er ikke «oppsigelse» mulig? Gunstig å bli kvitt denne
- Presentasjon av fryst vare i butikk, lam bedre fremhevet øker kanskje salg
- Inntjeningen på Prior og Gilde produkter. Hvilken strategi har dere på å økte dette salget?
- Savner at Nortura bruker at det er «garantert Norsk» enda mer i markedsføringen.
- Hvordan gikk eksporten til Frankrike?
- Veldig bra å få varer inn i FK-butikken.
- Ønske fra produsent: Ønsker å sette bondens pris på produktet. Altså skrive hva bonden får for den ribba, eller den ene kyllingen, på emballasjen.

Annet

- Flere stiller spørsmål om Norturas satsing på vegetarmat. Der dette har vært tema synes det klart at medlemmene er positive. Viktig at vi ikke fremhever vegetarmat som sunnere enn kjøtt, men et alternativ.
- Hardere på de som leverer volum til andre slakteri og ei og anna ku til oss.
- Produsenten: for lite reklame for hvitt kjøtt, leser veldig lite om det i avisene.
- Metangass-diskusjon: Nortura må slå i bordet for dette! Fakta om karbonkretsløpet og annet rundt dette må tydeligere frem.
- Det synes som det er fritt salg i medlemsbutikken! Må endres på. Det MÅ spørres etter medlemsnummer og navn. (Ringsaker)
- Ønske om å få tak i varelistene til butikkene, for å spørre etter de enkelte varene.

Forslag til vedtektsendringer

- Er dette med tilleggsandelsinnskudd et tiltak på å øke egenkapital opp til 35 %?
- Burde vært sanksjoner på medlemmer som ikke leverer hele produksjonen til Nortura.
- Medlemmer som kun leverer nødslakt må få beskjed om at det ikke er greit!

Åpen post/lokale saker

Inntransport/nye inntransportavtaler

- Spørsmål om følger for endret transportplanlegging opplegg. Redde for at transportøren får ulike reglement på ulike slakterier i Nortura. Erfaring fra ulikt regelverk.

Livdyr

- Jan Erik Svensson: Har forsøkt å få tak i folk på livdyr på telefonen 12 ganger uten å lykkes. Dette er for dårlig. Ragnvald Jahr: Har også opplev dårlig respons
- Det rettes stor kritikk på livdyravdelingen. Dette går mest på tilbakemeldinger, og kommunikasjon. Får også kritikk på å ikke greie å selge kurante dyr, samt å skaffe etterspurte dyr.
- Varsling rundt livdyr transport kan gjerne bli bedre.
- Det er bra med økt bemanning på livdyr-avd.
- Velfungerende livdyr-avd. bør være prioritert nr1. Vil også påvirke tilførsel på slakt. Ber Styret og adm. ledelse ta problemet med livdyr-omsetning på alvor.
- Oppgjør på livdyr avregninger går ofte alt for seint. Eksempler på tidligere i 2016 at det gikk over 1.mnd før oppgjøret var på konto.
- Det går for tregt fra ungdyr kåring er utført frem til salg. (Avlsokser.)
- Livdyr bedre tilbakemeldinger til kjøper/selger: Lære av region vest? Arnfinn Beito,
- Lang tid å få fakturert livdyr: Magne Ulstølen
- Kommentar fra tinerådgiver om negative tilbakemeldinger på livdyromsetning i melkebesetninger. Produsenter ser på andre alternativer

Flytting av storfeslaktning

- Etterspurt kalkyler på nedlegging av storfelinje i Tønsberg

Gris.

- Hvor mange griser med brokk dør under transport?
- Kastrering av hanngris. Fikk «straff» (bot) på kr 6000,- fordi det var en gris som hadde for høye verdier. Dette aksepterer jeg ikke! Har levert gris i 50 år og dette er takken for at jeg gjør det slakteriet ber om! Dette må styret ta opp å få endret.

Småfe

- ROS-analysen – mulig å få den bedre. Skille på raser? Skinninntekter f.eks. er ikke med for de som har pelssau. Korrigeres heller ikke i skjemaet for kvalitetspoeng? Dette er krevende – ROS er heller ingen erstatning for analyser fra f.eks. Sauekontrollen

Medlemssenter

- Har dere spart mye på den nye kadaverhenting? fungerte bedre før. Amund Spangen spurte og ikke besvart.

Jordbruksavtale/landbrukspolitik

- Kommentar om at det vil bli krevende med dobbelt mottakspålykt på stykningsdeler. Viktig at slikt kommer frem i media, for å opplyse folk
- Mener Nortura at eggproduksjonen skal være en distriktsproduksjon?

Organisasjon

- Medlemslister til tillitsvalgte?
- Bra med skilt på fjøset, men burde vært større
- Manglende oppfølging av nybrukere (etterslep).
- Dagmøter for å samle flere nye?

Annet:

- Mye skryt til sjåfør Håkon Vangerud
- Skryt til medlemsbutikken på Rudshøgda
- Hvordan blir høsten 2017 med telledato 01.10.2017 løst i praksis på slakteriet? dette med tanke på lamme-sesong samtidig med store innmeldinger av storfe etter 1. oktober.
- Etterlyst engasjement fra lokalt kretsstyre. Dette kommer fra kretsstyremedlem som er på valg 2017.
- Saueslakting utenom sesong er ikke bra. vi må vente for lenge!
- 90 prosent av alle ammekalver omsettes i okt-nov. Prisløypa i år blir vanskelig!!!
- Flere medlemsmøter/fagmøter i regi Nortura, gjerne «ute i felten». Miljøfremmende! Skape tettere bånd til Nortura (eieforhold til slakteriet). Tillitsvalgte og rådgiver samsnakkes om å legge en plan.
- Nortura bør gjøre en jobb for å formidle riktig avregningspris til produsenten, slik at konkurrentene ikke kan bruke fiktive pris sammenligninger til sin favør.